

Az ismeretkör: Filozófia

Kredittartománya:6 kredit.

Tantárgyai:

- 1) Filozófiatörténet
- 2.) Bevezetés a kereszténységbe
- 3.) Bevezetés az etikába

Tantárgy neve: Filozófiatörténet CSG szak
Neptunkód: HFALTANB001, HFALTALB001

Kreditértéke: 2

A tantárgy besorolása: kötelező

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”||100 % elmélet

A tanóra típusa: előadás és óraszám: 2 ea/hét, 30 óra az adott félévben, levelezőn 10 óra /félév

A számonkérés módja: kollokvium

A tantárgy tantervi helye: 1 félév

Előtanulmányi feltételek: nincsenek

Tantárgy-leírás:

A Filozófiatörténet c. tantárgy ismerteti a filozófiatörténet jelentősebb korszakait, bevezet az európai gondolkodás bölcséleti irányzataiba. Szól a filozófia fogalmáról és tárgyáról, bemutatja az európai gondolkodás történetét és fejlődését az ókori görög bölcsellettől napjaink filozófiájáig, valamint az egyetemes történelmi korszakok meghatározó filozófiai irányzatait, gondolkodóit és legfontosabb problémáit. A tantárgy célja, hogy a hallgatók képesek legyenek strukturáltan áttekinteni a filozófiatörténet nagy korszakainak, fontos irányzatainak szellemi koherenciáját, összefüggésrendszerét, tudják alkalmazni a filozófiai gondolkodásmód problémamegoldó metódusát a gyakorlatban, a konkrét mindennapokban, valamint a szakterületükön egyaránt. A kurzus során érintjük a digitális kompetenciával kapcsolatos ismereteket, (pl.: jogi szabályozás, elektronikus kommunikáció, információtárolás és információkezelés); készségeket (pl.: információ létrehozása, bemutatása, értelmezése, információkeresés- feldolgozás) és az attitűdöket (kritikus gondolkodás, kreativitás, innováció, biztonságos használat).

Kötelező és ajánlott irodalom:

- 1) Nyíri Tamás (én.): *A filozófiai gondolkodás fejlődése*. Szent István Társulat, Budapest ISBN: 963 3610 141
- 2) Peter Kunzmann – Franz-Peter Burkard – Franz Wiedmann (én.): *Atlasz. Filozófia*. Athenaeum 2000 Kiadó, Budapest ISBN: 978 963 8455 932
- 3) Csejtei Dezső (2016): *Filozófia a mindennapokban. Gondolatok emberről, világról, Istenről*. Attraktor, Gödöllő-Máriabesnyő ISBN: 978 615 5601 101
- 4) Halasy-Nagy József (1991): *A filozófia*. Akadémiai Kiadó, Budapest ISBN: 963 05 5929 3
- 5) Bolberitz Pál (2011): *Relatív és abszolút. Válogatott teológiai és filozófiai írások*. Éghajlat Könyvkiadó ISBN: 963 9862 395

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

aa) tudása

- Rendelkezik a három év alatti kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó szaktudományos: pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani

ismeretekkel.

- Tisztában van a fejlődés szociokulturális meghatározottságával, kontextusával, komponenseivel és determinánsaival, értelmezni tudja az ebből fakadó különbségeket. Ismeri a családközpontú kora gyermekkori intervenció intézményrendszerét, lehetőségeit, feladatait, módszereit.
- Ismeri a pedagógiai tervezés szintjeit, a közöttük lévő összefüggéseket, és tájékozott a kisgyermeknevelés tervezésének elméleti és módszertani kérdéseiben.
- Ismeri az intézményes kisgyermeknevelés alapvető dokumentumait, jogszabályi háttérét, az intézményes kisgyermeknevelés céljait, alapelveit, feladatait, tevékenységformáit, módszertani eszköztárát és az azok közötti összefüggéseket.
- Részletesen ismeri a három év alatti korosztály fejlődésének, érésének jellemzőit, a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítésével kapcsolatos feladatokat, korszerű gondozástani ismeretekkel rendelkezik, tisztában van az egészséges életmód kialakítását megalapozó eljárásokkal.
- Tisztában van az első életévek későbbi életutat megalapozó szerepével, a három év alatti gyermekek fejlődési, érési folyamatairól és azok alakulását befolyásoló tényezőkről szaktudományos ismeretekkel rendelkezik. Felkészült a korosztály fejlődésének nyomon követésére alkalmas eszközöket és módszereket illetően.
- Ismeri a fejlődés támogatásához az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével választható stratégiákat és módszereket.
- Ismeri a kisgyermekkori tanulás jellemzőit, tisztában van a játéknak, mint a kisgyermek legfontosabb tevékenységének, és mint a tanulás legfontosabb színterének a fejlődésben betöltött szerepével.
- Korszerű játék-módszertani ismeretekkel rendelkezik, tájékozott a korosztály számára ajánlott játékeszközöket illetően.
- A művészeti nevelés (gyermekirodalom, ének-zene, vizuális kultúra, a mozgásfejlődés és a nyelvi, kommunikatív fejlődés) támogatása területén a három év alatti korosztályhoz illeszkedő módszertani ismeretekkel rendelkezik, és tisztában van e tevékenységek személyiségfejlesztő hatásával.
- Szaktudományos és módszertani ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről és a családdal való együttműködésről.
- Tájékozott a családvédelem és a családsegítés lehetőségeit és módszereit illetően.
- Rendelkezik olyan tanácsadói ismeretekkel, melyek segítségével a szülőket támogatni tudja a gyermek otthoni nevelésében, szülői szerepük kiteljesítésében.
- Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus információkat.

b) képességei

- Pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza.
- A családközpontú kora gyermekkori intervenció szemléletmódjára is építkezve képes a társadalmi jelenségeket, folyamatokat értelmezve átlátni azok pedagógiai következményeit.
- A három év alatti gyermekek és a gyermekcsoport ismeretében az adott intézmény célkitűzéseire és szakmai kereteire igazodva meghatározza a nevelés céljait, feladatait és tartalmait, megtervezi, alakítja, elemzi és értékeli a pedagógiai folyamatot.
- A három év alatti gyermekek szükségleteinek figyelembevételével alakítja ki a gyermekek életterét, a tartalmakat a gyermekek fejlettségéhez igazodva választja meg, és közvetíti.
- Támogatja a gyermek önállósodását, a szokások és az egészséges életmód alakulását.

- Képes a három év alatti gyermekek fejlődésének nyomon követésére, az eltérő fejlődési ütem felismerésére, és az érési-fejlődési folyamatok egyénre szabott, differenciált befolyásolására, az ehhez szükséges módszertani kultúra kialakítására.
- Felismeri a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteit, és azokat differenciáltan, a gyermek érési-fejlődési folyamataihoz és igényeihez illeszkedő módon elégíti ki.
- Megteremti a játék feltételeit, és a kisgyermek igényeihez igazodóan támogató, gazdagító módon vállal szerepet a gyermek játékában.
- Az egyes családok jellemzőihez, szükségleteihez, élethelyzetéhez igazodva megerősíti a családi nevelés értékeit, kompenzálja az esetleges hátrányokat, a gyermek fejlődésének támogatása érdekében erősíti a szülői kompetenciát, együttműködik a szülőkkel, a családdal.
- Képes a szakmán belüli és a szakmák közötti együttműködésre.
- Képes segítő beszélgetés vezetésére mind egyéni, mind csoportos helyzetben.
- Rendelkezik a szakmai tevékenységéhez szükséges kommunikatív képességekkel.
- Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

c) attitűdje

- Elkötelezett a három év alatti gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása, a családközpontú korai intervenció szemléletmódja iránt.
- Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükséglet-kielégítést, gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását.
- Elkötelezett a kisgyermekek játékszükségleteinek kielégítése iránt, szívesen vesz részt a játékban, a játék örömet okoz számára.
- Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, szívesen vesz részt művészeti tevékenységekben.
- A kisgyermek és önmaga kreativitását örömmel éli meg.
- Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi.
- Befogadó és multikulturális szemlélettel rendelkezik.
- Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás jellemzi.
- Nyitott a gyermekek, családok és a szakmai közeg jelzéseire, partneri kapcsolataiban együttműködő.
- A szakmán belüli és a szakmák közötti kapcsolatokban bizalomra, kölcsönösségre törekszik, tiszteletben tartja a kompetenciahatárokat.
- A megismert kisgyermeknevelői szerepekkel azonosul, képes azok hiteles közvetítésére és felelősségteljes ellátására.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakterületének etikai és munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos szabályait, elvárásait ismeri és betartja.
- Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekért, gyermekcsoportért, a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
- Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja.
- A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.
- A nevelőközösség kompetens, egyenrangú tagjaként a közösség érdekében is vállal

feladatokat, és ezeket kellő autonómiával és felelősséggel látja el.
- Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban

Tantárgy felelőse: Dr. Sánta János docens PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Berzsenyi Emese főiskolai adjunktus PhD, Prof. habil. Turai Alfréd óraadó tanár PhD.